VALTIOVARAINMINISTERIÖ

LAUSUNTO

8.6.2017

HE 15/2017 vp ja HE 47/2017 vp

Henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosasto
Neuvotteleva virkamies Anna Kaarina Piepponen

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Kokous Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 9.6.2017

HE 15/2017 vp sekä HE 47/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Esityksessä (HE 15/2017) ehdotetaan säädettäväksi henkilöstön siirtyminen maakuntien palvelukseen liikkeen luovutukseksi. Kyseessä on suurin Suomessa koskaan toteutettu henkilöstön siirtyminen työnantajalta toiselle. Työllisistä lähes 10 %:n työnantaja vaihtuu 1.1.2019. Tällaisen mittakaavan vuoksi on perusteltua, että pyritään välttämään kaikki epäselvyydet siirtotilanteessa. Liikkeen luovutuksesta erikseen säätäminen edesauttaa tätä, kun ei ole tarvetta jokaisen siirron yhteydessä erikseen pohtia täyttyvätkö liikkeen luovutuksen kriteerit. Liikkeen luovutuksesta erikseen säätämällä on pyritty huolehtimaan siirtojen ennakoitavuudesta sekä palvelutuotannon keskeytymättömyydestä.

Ennakoitavuuden ja jatkuvuuden varmistamiseksi ehdotetaan kunnallisen palvelussuhdelainsäädännön soveltamisalaa laajennettavaksi koskemaan myös maakuntia. Aikataulusyistä on ymmärrettävää, ettei ryhdytty laajaan eri lakien uudistamiseen, vaan tyydytään nykylainsäädännön (kunnallisesta viranhaltijasta annettu laki, kunnallisista työehtosopimuksista annettu laki, kunnallinen virkaehtosopimuslaki ja työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annettu laki) soveltamisalan laajentamiseen.

Lakiehdotuksessa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain muuttamisesta on voimaantulosäännös, joka laajentaa ao lain tulemaan voimaan jo ennen varsinaisia henkilöstösiirtoja 1.1.2019 eli laki olisi voimassa nk maakuntien väliaikaishallinnon aikana. Hyvä yh-

teistoiminta on tärkeää, jotta siirrot tapahtuvat suunnitelmallisesti ja henkilöstöä kuullen. Tässä maakuntalakien ykköspaketissa säädetään väliaikaishallinnon yhteistoiminnasta, joka koskisi kaikkia, vaikka ensivaiheen lainsäädännössä ei valtiolta siirtyvistä tehtävistä ja henkilöstöstä vielä säädetäkään. Olisi kuitenkin perusteltua jollain tavoin ottaa huomioon väliaikaishallinnon vaiheessa myös valtiolta siirtyvä henkilöstö, joita tulee olemaan arviolta yhteensä noin 5 500 henkilöä. Kokonaisuutta arvioiden kyse on suhteellisen pienestä joukosta, mutta silti olisi perusteltua, että kaikkien henkilöstöryhmien edustuksesta huolehditaan toimeenpanon edetessä.
Selvyyden vuoksi on todettava, että henkilöstöä maakunnille luovuttavat tahot eli kunnat, kuntayhtymät ja myöhemmin eduskuntaan tulevissa hallituksen esityksissä valtio, noudattavat aivan normaalisti niitä sitovaa yhteistoimintasääntelyä. Epävarmuus yhteistoiminnassa valtion henkilöstön edustamisen osalta liittyy siis maakuntien väliaikaishallintojen yhteistoiminnan kokoonpanoihin.
Yhteenvetona voidaan todeta, että esitys kokonaisuudessaan pyrkii ottamaan kaikki henkilöstön siirtoihin mahdollisesti vaikuttavat tekijät huomioon. Tavoitteena on suuren henkilöstömäärän ennakoitavissa oleva ja rauhallinen siirtyminen maakuntiin. On kuitenkin todettava, että siirroista säädetään melko yleisellä tasolla. Suuri merkitys tulee olemaan huolellisella toimeenpanolla, jonka taso voi vaihdella, koska organisaatioita, joita siirrot koskevat, on paljon. Myös väliaikaishallinnon resurssit vaikuttavat siihen, kuinka huolellisesti siirrot ja niihin liittyvät yhteistoimintamenettelyt hoidetaan. On ymmärrettävää, ettei valtion henkilöstöä ole otettu tässä esityksessä huomioon, koska kokonaisuus ei sisällä valtion henkilöstöä vielä lainkaan.

HE 47/2017

Hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta valtiovarainministeriön henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosastolla ei ole tässä yhteydessä lausuttavaa.